

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

*Εκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησίον καὶ Ι. Μ. Λαμβίργη, διευθύνοντες.

ΤΟ ΤΕΡΜΑ ΚΑΙ Ο ΔΡΟΜΟΣ

Οἱ ἀρχηγοὶ ἡμῶν ἔχουσι τὸ καθήκον νὰ ἐκλέγωσι τὸν καταλληλότερον δρόμον καὶ τὴν ἀρμοδιωτέραν ὥραν τῆς ἐκκινήσεως. Τὸ τέρμα ὅμως εἶναι ἐν καὶ οὐδὲν θὰ τὸ ἐκλέξη, διότι μὲ τὸν γλυκὺν αὐτοῦ πόθον ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον κάθε Ἕλλην, καὶ μὲ τὸ παρά-πονον ὅτι δὲν ἠτύχησαν νὰ τὸ ἀξιωθῶν, ἀφῆκαν οἱ

γονεῖς μας τὴν τελευταίαν των πνοήν. Τὸ τέρμα εἶναι ἐν. Ἄνοιξε τὴν καρδίαν κάθε Ἑλ-ληνος καὶ θὰ τὸ ἴδῃς ἐντὸς αὐτῆς χαραγμένον. Ἄς μὴν εἶναι ἐνθουσιώδης, εὐκολοσυγκίνητος, διαχυτικός. Ἄς εἶναι μάλιστα ἀπαθής, μεμψίμοιρος, ἀπογοητευμένος. Κάρφωσε τὰ φωτεινὰ μάτια τῆς ψυχῆς σου εἰς τὴν ἰδικήν του καί, ὅπως λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, θὰ ἴδῃς ὅτι ἐκεῖ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρὸς του, ἐκεῖ εἶναι καὶ ἡ καρ-δία του. Εἰς τὴν Πόλιν.

Βέβαια οἱ ἀρχηγοὶ ἡμῶν ἠπατήθησαν πολλάκις εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δρόμου καὶ τῆς ὥρας τῆς ἐκκινήσεως. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τί θὰ μᾶς στοιχίσουν ἀκόμη αἱ ἀπά-ται των αὐτῶν. Ἀλλὰ οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι πρὸς τὸ αὐτὸ τέρμα ἀπέβλεπον, ὡς Ἕλληνες, καὶ εἰς αὐτὸ εὐρίσκετο καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ θησαυρὸς των.

Ἡ μεγαλυτέρα καὶ μᾶλλον ὀδυνηρὰ ἀπάτη τῶν ἀρ-χηγῶν μας ὑπῆρξεν ἡ πλάνη των περὶ τῆς ἰσχύος των δικαίων μας. Ἐθεώρουν ἐπαρκῆ τὴν ἰσχὺν των δικαίων ἐνῶ μόνον τὴν ἰσχὺν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ βραχίονος ἔπρεπε νὰ θεωρῶσιν ἐπαρκῆ. Ἀφῆκαν οὕτω ἀγύμναστον τὴν ψυχὴν, ἀνάσκητον τὸν βραχίονα. Καὶ τὴν ἐξασθένησιν αὐτῶν ἐπηκολούθησε φυσικὰ ἡ ἐξα-σθένησις των δικαίων.

Καθ' ὅλους τοὺς χρόνους καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐπο-χὰς τὰ δίκαια τὰ ἐκύρωσεν ἡ δύναμις, τοὺς δὲ μετὰ σθένους καὶ ἀφοσιώσεως ὑπηρετοῦντας ταῦτα ἐνίσχυσε καὶ ἠυλόγησεν ὁ Θεός. Πολλάκις μάλιστα ἀνύπαρκτα δίκαια ἐδημιούργησεν ἡ δύναμις καὶ ἐνομιμοποίησε καὶ κατέστησε τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε νὰ ὑποδουλώσῃ τὰ ἀσθενεστέρων!

Καὶ ἤδη μὲν, τὰ παθήματα ἔχομεν πεποιθήσιν ὅτι εἴναι διδάσκαλοι τῶν ἀρχηγῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς πάν-τας ἡμᾶς τοὺς ἄλλους δὲν ἀρκεῖ πλέον ἡ ἀπλὴ γνῶσις τοῦ τέρματος. Ὡραν μὲν ἐκκινήσεως ὀφείλομεν νὰ θε-ωροῦμεν πᾶσαν ὥραν καὶ πᾶσαν στιγμὴν οὐχὶ πλέον τῆς αὔριον ἀλλὰ τῆς σήμερον. Δρόμον δὲ καταλληλότε-ρον καὶ ταχύτερον φέροντα πρὸς τὸ τέρμα τὴν ἀμεσον καὶ ταχεῖαν χαλύδωσιν τῆς ψυχῆς διὰ τῆς ἀποφάσεως, ὅτι πᾶσα θυσία ὀφείλεται καὶ πάντοτε καὶ ἀμέσως εἰς τὴν Πατρίδα. Ὑπὸ τοιαύτης ἦσαν θωρακισμένοι ἀποφάσεως ἐκεῖνοι, οἵτινες δοῦλοι ὄντες ἀπετίναζαν τὸν ζυγόν, νε-κροὶ θεωρούμενοι ἀνέστησαν.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ ἐβδόμη.

(Λουκ. 8, 41-56)

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνθρώπος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ὃ ὄνομα ¹ Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἀρχὼν τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρε-κάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγά-τηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ ² ἀπέθνησεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνε-πνιγον αὐτόν· καὶ γυνὴ οὖσα ³ ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν ⁴ βίον ⁵ οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ ⁶ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ⁷ ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵ-ματος αὐτῆς· καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τις ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐπιστάται, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλί-βουσι καὶ λέγεις τις ὁ ἀψάμενός μου; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἤψατό μου τις ⁸ ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύναμιν ἐξελ-θοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ· ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ⁹ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντός τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θάρ-σει θυγάτερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε πορεύου εἰς εἰ-ρήνην. Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου ¹⁰, μὴ σκύλλε τὸν Διδάσκαλον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκού-σας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται· εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀβῆ-κεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰμὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα· ἐκλαίον δὲ πάντες καὶ ¹¹ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει· καὶ κατεγέ-μων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν· αὐτὸς δὲ ἐκβάλλων ἐξω πάντας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς ἐγείρου· καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐ-τῆς· καὶ ἀνέστη παραχρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐ-τοῖς μηδεὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Σημειώσεις

- 1) Ἰάειρος ἐβραϊκὸν ὄνομα—ρωτινός. 2) Ἀ π έ θ ν η σ κ ε ν, ἔπνευ τὰ λείψια. 3) Ἐ ν ρ ύ σ ε ι α ἵ μ α τ ο ς—αιμορροῦσα. 4) τ ὁ ν β ῖ ο ν—πάντα ὅσα εἶχεν. 5) Ο ὐ κ ἴ σ χ υ σ ε—δὲν ἴδου-νῆθη. 6) Κ ρ α σ π έ δ ο υ—φοῦντα κρεμασμένη εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου. 7) Ἐ σ τ η—ἐθεραπεύθη. 8) Ἐ γ ὡ γ ᾱ ρ έ γ ν ω ν—ἔγνω. 9) Ο ὐ κ ἔ λ α θ ε—τὸν Σωτῆρα—οὐκ ἔγνωτο ἐν ἀγνοίᾳ ἡσθάνθη. 10) Μ ῆ σ κ ύ λ λ ε—μὴ ἐνόχλει αὐτοῦ ἥτε ἐπαφὴ καὶ ἡ θεραπεία. 11) Ἐ κ ό π τ ο ν τ ο—ἐτυπνον τὸ στήθος των εἰς ὀδυρμὸν λύπης.

ΔΩΡΟΝ ΘΕΟΥ

Ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου Β' 4—10.

Ἡμεθα ποτε, ὦ Ἐφῆσιοι, εἶπεν ὁ ἀπόστολος ἄξιοι τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ, διότι ἐξώμεν διατελοῦντες ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ δαίμονος καὶ ἐν γένει τῶν πονηρῶν πνευμάτων· καὶ τέλος ἤμεθα αὐτοὶ τῆς ἀπειθείας· πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ, ὅθεν καὶ Ἕλληνες καὶ Ἰουδαῖοι εἴμεθα ἀνάξιοι τῆς ἀπείρου συγκαταβάσεως, ἣν ἐπέδειξε δι' ἡμᾶς. Ἀλλ' ἐν τούτοις, μεθ' ὅλα ταῦτα, αὐτὸς ὁ Θεὸς ὑπερπλουσίως ἐλεήμων καὶ εὖσπλαγχνος πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἐκ τῆς ἀπείρου αὐτοῦ ἀγάπης δι' ἧς ἡγάπησεν ἡμᾶς, πλάσας ἡμᾶς ἐκ τοῦ μηδενὸς ἀνέστησεν ἡμᾶς ἐκ τοῦ ψυχικοῦ θανάτου διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν. Ἀλλὰ εἰς καθὼς εἰς τὸν Χριστὸν ἐχάρισε τὴν ζωὴν, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τοῦ τάφου, καὶ εἰς ἡμᾶς ἔδωκε δι' αὐτοῦ τὴν τελείαν συγχώρησιν καὶ συνεπὶς τὴν σωτηρίαν. Καὶ ὥντως, προστίθουσιν ὁ Παῦλος, ἡ σωτηρία ἡμῶν αὕτη οὐδόλως εἶναι ἡμέτερον κατόρθωμα, οὐδόλως προήλθεν ἐκ τῶν ἀγώνων ἡμῶν, ἐκ τῶν προσπαθειῶν ἡμῶν, ἀλλ' ἐκ μόνης τῆς χάριτος, ἥτοι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς.

Και διὰ τί, λέγει ὁ ἀπόστολος, συνεζωποίησεν ἡμᾶς τῷ Χριστῷ ὁ πανάγαθος Θεός, καὶ συνεκάθισεν ἡμᾶς μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δοὺς ἡμῖν τελείαν τὴν ἄφεσιν, καὶ σώσας ἡμᾶς, καὶ περιβαλὼν ἡμᾶς διὰ τοιαύτης τιμῆς καὶ δόξης; Ἄραγε μόνον πρὸς χάριν ἡμῶν ἐποίησε ταῦτα; Οὐχὶ βεβαίως, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλον ἀνώτερον σκοπόν· καὶ οὗτος εἶναι, ὅπως εἰς τοὺς μέλλοντας χρόνους τοὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σώματος καὶ μετὰ τὴν κοινὴν ἀνάστασιν καὶ τὴν μέλλουσαν κρίσιν, καταδείξῃ εἰς ἡμᾶς τὸ μέγεθος τῶν πλουσίων δωρεῶν τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἃς ἐπιδαψιλεύει ἡμῖν· καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς χρηστότητος, τῆς ἀπείρου τοῦτέστιν ἀγαθότητος, ἣν φύσει περιβάλλεται. Ἄλλαις λέξεσι, ταῦτα πάντα ἐποίησεν ὃχι μόνον χάριν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δόξαν αὐτοῦ, ὅπως ἴδωμεν τὸ μέγεθος τῶν μεγάλων ἐκείνων καὶ ἐλπιζομένων δωρεῶν, οὐχὶ πλέον καθὼς βλέπομεν σήμερον αὐτὰς ἀμυδρῶς, ἀλλὰ πασιφανῶς καὶ καθαρῶς, καθ' ὅλην τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν. Καὶ ταῦτα πάλιν ἀδιὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἥτοι διὰ τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Εἰπὼν ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ μόνης τῆς ἐνανθρωπώσεως τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔσωσεν ἡμᾶς, ἥτοι ἐχάρισεν ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων, τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν, ἐφάνη καὶ πῶς προσβάλλων τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι τρόπον τινα ἐγένετο ἡ σωτηρία αὐτοῦ χωρὶς αὐτοῦ νὰ συντελέσῃ καὶ λάβῃ τὸ παράπαν μέρος εἰς ταύτην, καὶ ἐπομένως ὅτι θὰ ἐγένετο αὕτη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου, ὅπερ εἶναι ἴλιαν ἀτοπον. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον λοιπὸν, ἐπιπροσθίεται ἀμέσως ὁ ἀπόστολος, ὅτι ἡ σωτηρία ἐγένετο διὰ τῆς εὐδοκίας καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἀδὶ αὐτῆς πίστεως» εἰς τὸν σωτῆρα Χριστὸν, ἥτις πίστις ἐξήρηται ὅλως ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου· ὅθεν ἐπεταὶ ὅτι ἡ σωτηρία προήλθεν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, διὰ τῆς εὐδοκίας τοῦτέστι τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλ' ἐπιπροστίθεται ὁ ἀπόστολος, ὅτι καὶ αὐτὴ πάλιν ἡ πίστις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, δι' ὃ καὶ ὁ ἀνθρωπος εἶναι ἀξιόμισθος, καὶ αὕτῃ, λέγει, ἡ πίστις δὲν εἶναι ὅλως ἀνθρώπινον πρᾶγμα, ἀλλ' εἶναι δῶρον τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἀνθρώπον· διότι, ἐὰν αὐτὸς ὁ Θεὸς δὲν ἡυδῶκει ἵνα ἐξαποστείλῃ τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, βεβαίως πίστις εἰς Αὐτὸν οὐδὲως θὰ ὑπῆρχεν· ὥστε τὰ πάντα, λέγει ὁ ἀπό-

στολος, καὶ αὐτὴ ἡ ἀξιόμισθος πίστις ὀφείλεται οὐχὶ εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρώπου ἀλλ', εἰς τὸν θεόν, δι' ὃ καὶ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ καυχηθῇ, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἰδίαν σωτηρίαν κατώρθωσεν. Λαμπρότατον παράδειγμα φέρουσιν οἱ ἐρμηνευταὶ ἐπὶ τούτου. Ἐάν, λέγουσι, τὸ ὠραιότατον σκεῦος ἡδύνατο πρὸς στιγμὴν νὰ ὀμιλήσῃ, θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ καυχηθῇ ὅτι ἡ ὠραιότης αὐτοῦ εἶναι ἴδιον αὐτοῦ κατόρθωμα· θὰ ἡδύνατο νὰ εἴπῃ: Εἰς ἐμέ ὀφείλεται πᾶσα ἡ ἀξία, ἣν φέρο καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ποιητὴν μου; "Οὐχὶ βεβαίως. Οὕτω λοιπὸν καὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀγαθοποιοῦντες, κατ' οὐδένα λόγον δύνανται διὰ τοῦτο νὰ καυχηθῶσι, διότι ὁ θεὸς ἐδημιούργησεν αὐτοὺς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἀγαθοῦ, ἐν ᾧ συνίσταται καὶ ἡ λατρεῖα τοῦ πλάστου αὐτῶν.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

ΑΓΡΙΑ

— Ἀγρίμια χι, ἀγρίμια μου, λάρια μου μερωμένα,
— πέτε μου πούνε οἱ τόποι σας καὶ πούν' τὰ χειμαδιὰ σας;
— Γχεμνὰ 'ναί, μας οἱ τόποι μας, λέσχεις τὰ χειμαδιὰ μας,
τὰ σπηλιάρια τοῦ Βουνοῦ εἶναι ἡ κατοικία μας....

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝ

ΕΠΙΣΗΜΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝ

Ἦτο ἄλλοτε ποτὲ πλουσία τις καὶ ἐπίσημος οἰκογένεια· εἶχε κτήματα, ποιμνία, μέγαρα, δούλους, πλοῦτα, διεξήγεν ἐμπόριον, ἐπεμελεῖτο τὰς καλὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, ὥστε μέλη αὐτῆς ἔγειναν ἐπίσημοι ἱατροί, νομικοί, ἀρχιερεῖς, ζωγράφοι, ἀρχιτέκτονες κλπ. Πολλοὶ ἐκ τῆς οἰκογενείας ταύτης διέπρεψαν καὶ ὡς πολιτικοὶ ἄνδρες, ἄλλοι ἀνήλθον εἰς ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν πολέμους, ἐνίκησαν πολλὰκις κατὰ ἑλθοῦν μεγάλας τιμὰς καὶ ἀξιώματα τῆς πατρίδος καὶ Ἀλλ' ὁ τροχὸς τῆς ἀμάξης καὶ ἀξιώματα καὶ ἀπειρα πλούτη, τὰ πλοῦτη ἐφάρθαν καὶ ὅποιος λέγεται τύχη, ἐγύρισεν, νικῶν ἐμαρτύρησαν καὶ ἐξηφανίσθησαν, καὶ αἱ δάφναι τῶν εἰς μεγάλην πενίαν, ἀδοξίαν καὶ ἀμυδράν κατὰ μικρὸν περιέπεσον ἀμυδράν καὶ ἀσθενῇ ἀνάμνησιν τῆς παλαιᾶς εὐδαιμονίας καὶ εὐδοξίας. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἔζησαν γενεαὶ τινες τῆς οἰκογενείας ταύτης ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἀφανείᾳ, ἐνῷ ἄλλαι οἰκογένεϊς τοῦ τόπου, πρότερον μικραί, πτωχαὶ καὶ ἄσημοι σιγά σιγά ηὗξήθησαν, εἰργάζοντο, ἐπλούτησαν καὶ ἐγένοντο ἐνδοξεοὶ. Ἀλλὰ σὺν τῷ χρόνῳ προΐοντι τὸ γνησίον δένδρον ἀνεβλάστησε καὶ ἐμαθάν ἀκριβοῦς τὴν παλαιὰν κατάστασιν τῶν προσπατέρων καὶ προγόνων τῶν καθὼς καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἐκεῖ πατρῴων καὶ πάτερων τῶν καθὼς καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἐκεῖ ἀτυχήματα τῆς οἰκογενείας αὐτῶν. Τότε δ' ὅμως ἐνεφάνησαν εἰς τὸ μέσον οἱ φρόνιμοι ἢ οἱ δειλοί, οἱ ὅποιοι ἐπροσπά-θουν παντοιοτρόπως νὰ ἀποτρέψωσιν ἀπὸ τοῦ τολμηροῦ ἐγ-γών εἶναι δύσκολος ὅτι οἱ καιροὶ μετεβλήθησαν, ὅτι ὁ μισθὸς εἰς μικράν τινὰ βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν, ν' ἀφή-μεων καὶ πόρων τῆς οἰκογενείας, ὅτι πολλὰ ὑπέρτερος τῶν δυνά-μιον εἰς μεγάλα ὄνειρα κλπ. Εἰρωτάται τώρα, ποῖα ἐκ τῶν δύο μερίδων ἔχει ἀληθῶς δίκαιον.

Ἀντὶ ν' ἀποκριθῶμεν εἰς αὐτά.

Ἄντι ν' ἀποκριθῶμεν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ὡς καλὴ-
 ὑποθεθεῖσα ἀρχαία μεγαλήν καὶ εἰκόνων· λοιπὸν ἡ
 σασα οἰκογένεια εἶναι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος· κατόπιν δὲ αὐτῇ
 σέφερον ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὅσα οὐδὲν

ἄλλο ἔθνος ἐν τῷ κόσμῳ, ἐτιμήθη καὶ ἐδοξάσθη καὶ ἀπ-
 θανατίσθη δι' αὐτά, ἀλλ' ἔπειτα ἐδουλώθη, ἐταπεινώθη καὶ
 κατήντησε σχεδὸν νὰ λησμονήσῃ τὴν εὐγενή αὐτοῦ κατα-
 γωγὴν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν κατὰ μικρὸν ἀνεμνήσθη καὶ ἐξή-
 λωσε τὴν πάτριον εὐκλειαν καὶ ἐσκήφθη νὰ ἀγωνισθῇ, ἵ-
 ἀναλάβῃ πάλιν αὐτήν. Λοιπὸν ἐπεθύμησε τὴν προτέραν ἐλευ-
 θερίαν, τὴν προτέραν παιδείαν, τὸ παλαιὸν ὄνομα, τὴν εὐ-
 γενή του γλῶσσαν, τοὺς ἀρχαίους πόθους κλπ. κλπ. καὶ διὰ
 τοῦτο ὠνομάσθη μὲν πάλιν διὰ τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος Ἑλ-
 ληνικὸν καὶ Ἑλληνες, ἐτόλμησε ν' ἀγωνισθῇ τὸν φοβερώτα-
 τον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶνα, ἠτύχησε νὰ ἐλευθερώσῃ μέρος
 τῆς πατρίδος, νὰ ἰδρῇ πάλιν ἐλευθεράν Βασιλείαν, ἐπέζη-
 τισε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀρχαίαν παιδείαν κλπ. κλπ. Ἐν τῷ
 ἐνθουσιασμῷ του τοῦτω ὑπὲρ τῆς ἐπαναφορᾶς πάντων τῶν
 ἀρχαίων ἀγαθῶν οὐδὲν θαῦμα ὅτι καὶ ἔβη ἐνίοτε ὑπὲρ τὰ
 ἐσκαμμένα, πλάνη συγγνωστὴ βεβαίως διὰ τοὺς χρόνους ἐν
 οἷς συνέβη. Οὕτω λ.χ. ὑπῆρξαν τινές, οἱ ὁποῖοι ἐνόμισαν ὅτι
 ἔπρεπε νὰ ἐπαναφέρουν τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν ἀκριβῶς ὥπως
 εἶχε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς τῆς Ἑλλάδος· ἄλλος
 ἐπρότεινε νὰ ἐπαναφέρωμεν τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν ἱμάτιον,
 ἄλλος ὑπεστήριξε τὴν ἀρχαίαν δημοκρατίαν καὶ ἄλλος ἄλλα
 καὶ οὕτω καθέξῃς. Ταῦτα βεβαίως εἶναι ὑπερβολαὶ καὶ
 σφάλματα, διότι πάντοτε εἶναι ἀληθές τὸ διδάγμα νεωτέρου
 φιλοσόφου ὅτι ἀπρέπει νὰ ἐπαινῶμεν τὰ ἔργα τῶν προγόνων
 μας, ἀλλὰ νὰ μὴ ζητῶμεν νὰ κάμνωμεν ἀκριβῶς ὅποια ἔκαμον
 ἐκεῖνοι. Οἱ πρόγονοί μας ἦσαν εἰδωλολάτραι, ἡμεῖς εἰμεθα
 Χριστιανοί, ἐκεῖνοι ἐφόρου ἱμάτια, ἡμεῖς Φράγκικα, βράκες,
 φουστάνελλες κτλ., διότι ἤξευρον ὅτι ὅπως τὸ ῥᾶσον δὲν
 κάμνει τὸν καλόγηρον, οὕτως οὐδὲ τὸ ἱμάτιον, ἂν τὸ ἀνε-
 λαμβάνομεν, θὰ ἔκαμνε τὸν Ἑλληνα, ἀλλ' ὅτι ἄλλα καὶ ἄλλα
 εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ· ἐκεῖνοι ἐπολιτεύοντο δημο-
 κρατικῶς, ἡμεῖς βασιλευόμεθα κτλ. κτλ. Ἀλλ' ἂν εἴς τινα
 ἀποχωρίζομεθα ἀπὸ τῶν ἀρχαίων, διότι οἱ χρόνοι ἐν οἷς
 ζῶμεν ἐπιβάλλουσι τοῦτο, οὐδεὶς λόγος, νομίζω, ὑπάρχει
 διὰ τὸν ὅποιον νὰ ἀποβάλωμεν ὡς ἀχρεῖστα καὶ ὅσα ὄχι
 μόνον συμβιβάζονται ἀρίιστα πρὸς τὰ καθεστῶτα τῶν
 καθ' ἡμᾶς χρόνων ἀλλὰ καὶ χρήσιμα εἰς ἡμᾶς μέχρι τοῦδε
 ὑπῆρξαν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι δύνανται νὰ εἶναι ἔτι μᾶλλον
 χρησιμώτερα. Διὰ τὴν λ. χ. νὰ ἀποσκορακίσωμεν τὸ τοιοῦτον
 τιμητικὸν δι' ἡμᾶς ὄνομα Ἑλληνες καὶ νὰ λεγώμεθα Ρω-
 manoί· Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἀνελάβομεν τὸν μέγιστον ὑπὲρ τῆς
 ἀνεξαρτησίας ἡμῶν ἀγῶνα, ὑπὸ τὸ ὄνομα τούτου ἀνεγνώρισεν
 ἡμᾶς πάλιν ὁ πεπολιτισμένος κόσμος τῆς Χριστιανικῆς Εὐρώ-
 πης καὶ Ἀμερικῆς καὶ ἐδοξόησεν ἡμᾶς εἰς τὰς δεινὰς ἐκεί-
 νας περιστάσεις, τὸ ὄνομα τοῦτο παρεχώρησεν εἰς ἡμᾶς ἐκ-
 τὸτε καὶ οὕτως ὀνομάζει· ἔ λοιπὸν ; διὰ τὴν νὰ τὸ ἐκβάλωμεν ;
 Ἐπίσης διὰ τὴν νὰ ἀπορρίψωμεν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν γλῶσ-
 σαν, τὴν ὁποίαν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν ἄλλων τε πολλῶν λογίων
 καὶ μάλιστα τοῦ ἀοιδίμου Κοραῖ κατωβρῶσαμεν νὰ συμπῇ-
 ῶμεν, ἀφοῦ ὄχι μόνον πάντες νοοῦμεν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ δι-
 ατῆς εὐκολυνόμεθα μεγάλως εἰς ὅλην τὴν Εὐαγγελίαν καὶ
 τῶν ἄλλων βιβλίων τῆς Χριστιανικῆς ἡμῶν θρησκείας ;
 Διὰ τὴν νὰ θεωρήσωμεν ὡς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μόνον ὅσα
 τοιαῦτα αὐτῆς διεσώθησαν ἐν τῷ στόματι τῶν ἀπαιδεύ-
 των, ὅχι δὲ καὶ ἐκεῖνα τὰ ὅποια διεσώθησαν ἐν τοῖς ἱεροῖς
 καὶ ἄλλοις βιβλίοις ἡμῶν, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν τοῖς σχολείοις
 κτλ. καθὼς καὶ ἐν τοῖς στόμασι τῶν διδασκάλων, τῶν ἀρχι-
 ερέων, καθόλου τῶν ἐγγραμμάτων Ἑλλήνων ; Διὰ τὴν ἢ ἀρ-
 χαιολογίαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἢ διηγουμένην τὰ μεγάλα
 γεγονότα αὐτοῦ ν' ἀποκηρύττεται, νὰ ἀρχίζῃ δὲ ἡ ἱστο-
 ρία ἡμῶν ἀπὸ τῆς δουλώσεως εἰς τοὺς ξένους καὶ τῆς παρακα-
 λήσεως ; Διὰ τὴν νὰ νομίζεται ἀμάρτημα ἡ ἀνάμνησις

τέρων ἡμῶν ; Διὰ τὴν γὰρ καταφερόμεθα τοσοῦτον κατὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων καὶ τῆς κλασικῆς λεγομένης παιδείας, ἀφοῦ αὕτη καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη πρότερον καὶ ἡμᾶς ἔπειτα ἐδόθησεν γὰρ ἐξέλθωμεν ἐκ τοῦ σκότους τῆς ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος ; Ἀλλὰ, λέγουσιν, ἰδοὺ ὅτι δὲν φέρουσιν ἡμῖν τὰ γράμματα ταῦτα τοὺς ποθητοὺς καρπούς. Δὲν θὰ συζητήσω περὶ τούτου, ἀρκοῦμαι δὲ γὰρ παρατηρήσω μόνον, ὅτι ἂν τοῦτο ἀληθεύῃ, βεβαίως δὲν θὰ παταίουν τὰ γράμματα, ἀλλ' ἡ μέθοδος καθ' ἣν διδάσκονται· λοιπὸν ὥς σκεφθῶμεν καὶ ὥς διορθώσωμεν, ὥς μεταβάλωμεν τὴν μέθοδον, ἀλλ' ὥς μὴ καταδικώμεν τὴν ζωφόρον ἀποδειχθεῖσαν πανταχοῦ καὶ πάντοτε διδασκαλίαν καὶ γῶσιν τῶν ἀρχαίων γραμμάτων. Λοιπὸν διὰ τὴν ἀμαρτάνομεν ταῦτα καὶ παντοτρόπως σπεύδομεν ν' ἀποχωρισθῶμεν ἀπὸ τῶν ἐνδόξων προγόνων μας ;

Ὁμοιογούμεν βεβαίως πάντες ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ γρά-
φωμεν καὶ λαλῶμεν ὅπως ἐκεῖνοι, ὅτι δυσκόλως θὰ δυνηθῶμεν·
ἀναστήσωμεν τὸ Βυζαντιακὸν ἡμῶν βασίλειον ὅποιον ἦτο
κατὰ τοὺς χρόνους τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἀκμῆς καὶ ἐκτάσεως,
ὅτι δὲν θὰ κατορθώσωμεν ν' ἀναστήσωμεν τὸν Παρθενῶνα
κτλ. Ἀλλ' ὅμως μόνον οἱ δειλοὶ ἢ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν θὰ συνε-
βούλευον ἡμᾶς νὰ μὴ φιλοτιμώμεθα πάσῃ δυνάμει εἰς
ταῦτα. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Σπαρτιάται δὲν ἠρώτων πόσοι ἦσαν
οἱ ἐχθροί, ἀλλὰ ποῦ ἦσαν, οὕτω καὶ οἱ γενοαῖοι καὶ φιλότι-
μοι ἄνδρες δὲν συλλογίζονται πόσον μέρος τῶν ὑποχρεώσεών
τῶν θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐκτελέσουν, ἀλλὰ μόνον ποῖον εἶναι τὸ
καθ' ἑκὸν τῶν, καὶ εἰς τοῦτου τὴν ἐκτέλεσιν πάντοτε σπεύ-
δουν. Ὁμοίως καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν νὰ ἐξετάζωμεν πόσον μέ-
ρος τῆς Ἑλληνικῆς δόξης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος
θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀνακτῇσωμεν ἐκ νέου, ἔχομεν βαθεῖαν
τὴν συναίσθησιν ὅτι τοῦτο εἶναι καθ' ἑκὸν μας, καὶ ἀρκούμεθα
διαρκῶς νὰ ἀγωνιζόμεθα πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ. Τὰ δὲ ἄλλα
καταλείπομεν εἰς τὸν τὰ πάντα γνωρίζοντα καὶ δυνάμενον
Θεόν.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ & ΤΑ ΞΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ*

[illegible]

* Τὸν Παν. Μητροπολίτου Κιτίου κ. Μελετίου ὑπαθῆναι ἀποπα-
σθῆναι ἐκ λόγου ἐκφωνηθέντος ἐν τοῖς
ἐγκαινίοις τῆς νεοσυστάτου
ἐκποροῦ καὶ ξένων γλωσσῶν ἐν Λαρνακί.

μόν πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς δυνάμεις τῆς κοινωνίας, χωρὶς τὰ δύο ταῦτα σώματα νὰ συμπληροῦνται ὑπὸ τοῦ σώματος τῶν ἐπιστημόνων γεωργῶν, τοῦ σώματος τῶν ἐπιστημόνων βιομηχάνων, τοῦ σώματος τῶν ἐπιστημόνων ἐμπόρων καὶ οὕτω καθεξῆς. Καὶ συνέβη ἐντεῦθεν ἐκ τῆς πληθώρας τῶν ἀποφοίτων τῶν Γυμνασίων καὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἐν μεγάλῃ δυσαναλογίᾳ πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας νὰ εὐρεθῶσιν ἐπιστήμονες, δαπανήσαντες καὶ νεότητά καὶ χρήματα εἰς σπουδὰς, ἐστερημένοι τῶν χρεωδῶν τοῦ βίου καὶ ἐν χείρωνι τῶν χειρωνάκτων θέσει, καὶ ν' ἀναγκασθῶσιν ἢ νὰ τραπῶσιν εἰς ἔργα καὶ ἐπαγγέλματα δι' ἃ οὐδόλως ἦσαν περσευασμένοι, μετὰ πολὺ ὀλίγων ἐλπίδων εὐδοκίμησης, ἢ νὰ ἐκπατρισθῶσιν ἐπιζητοῦντες ἐν τῇ ξένῃ τὴν εὐμερίαν αὐτῶν.

Εὐτυχῶς κατενοήθη ἤδη πανταχοῦ τοῦ ἔθνους τὸ πλημμελὲς τοῦ τοιούτου συστήματος ἐκπαιδύσεως, ἀπ' ἄκρου δ' εἰς ἄκρον τοῦ ἡμετέρου ἔθνους πνέει νῦν ἰσχυρὸν πνεῦμα πρακτικισμοῦ, ἐν τε τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ τῇ δούλῃ Ἑλλάδι, ὡς πολλαχῶς καὶ δὴ ἐξ ἰδίᾳς ἀντιλήψεως γινώσκω, συνοδευόμενον ὑπὸ τάσεων καὶ προσπαθειῶν ὅχι μόνον πρὸς αὕξησιν τῶν εἰδικῶν πρακτικῶν σχολῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς πρακτικοποίησιν τοῦ ὅλου συστήματος τῆς Ἑθνικῆς ἡμῶν Ἐκπαιδύσεως.

Διότι ἔχω ἐσχηματισμένην πεποιθήσιν, καὶ ἄλλοτε ἐνδιαιτρίψας περὶ τὴν μελέτην τῶν τοιούτων σχολικῶν ζητημάτων, ὅτι οφείλομεν νὰ δώσωμεν πρακτικὴν κατεύθυνσιν εἰς τὴν ἡμετέραν ἐθνικὴν ἐκπαίδευσιν, καθ' ὃν μάλιστα χρόνον εἰς τὸν περὶ ἡμᾶς διεξαγόμενον οἰκονομικὸν πόλεμον οἱ ἀντίπαλοι κατέρχονται φέροντες ὡς πανοπλίαν τέλειον θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν καταρτισμόν. Οὐδένᾳ δ' ἡμῶν πρέπει νὰ διαφεύγῃ ποίαν ἔχει συμβολὴν διὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἡ ἡμετέρα οἰκονομικὴ ἐπικράτης, ἰδίᾳ ἐν ταῖς περιβάλλουσιν τὴν Κύπρον ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνατολῶν χώραις, ἐν αἷς τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ἐπιχειρηματικότης ἔχουσι κεκτημένα δικαιώματα ἰθαγενείας. Ὅχι λοιπὸν μόνον ἐκ συμφέροντος οἰκονομικοῦ, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐκ φιλοπατρίας καὶ ἐξ ἀληθινῆς πρὸς τοὺς προγόνους ἀγάπης καὶ τιμῆς ἔχομεν καθῆκον νὰ στραφῶμεν πρὸς τὴν πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν, ἵνα τὰ αὐτὰ πρὸς τοὺς ἀντιπάλους ὅπλα ἀποκτῶντες ἐν ταῖς πρακτικαῖς Σχολαῖς δυνηθῶμεν καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐδάφους νὰ ἀποκρούσωμεν τοὺς παντοειδεῖς ἡμῶν πολεμίους καὶ περισώσωμεν τὰς χώρας, ἐν αἷς οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐθχυματούργησαν καὶ ἄς κατέλιπον ἡμῖν τιμῆαν καὶ ἀναφαίρετον κληρονομίαν.

Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν καθ' ὅλην τὴν περαλίαν τῆς Συρίας τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον εὐρίσκετο εἰς ζηλωτὴν ἀκμὴν καθιστῶν σεβαστὸν τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς, τῆς χώρας κατοίκους, Ἐλεγε τότε ἀπὸ τῶν μερῶν ἐκείνων μετὰ τῆς ἄλλης παιδείας καὶ ἡ ἐμπορικὴ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις, ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ Ἰσίου δ' ἐμπορικῷ ἀνταγωνισμῷ ὁ Ἕλλην διὰ τῆς φυσικῆς αὐτοῦ εὐφυΐας ἐνίκη. Ἀλλ' ἡ εὐφυΐα εἶναι ἀνίσχυρος ἀπέναντι τῆς ἐπιστήμης· διὸ καὶ ὅτε ὁ Ἕλλην ἐμπορος εὐρεθῇ ἀπέναντι ξένων ἐπιστημόνων ἐμπόρων ἐν ταῖς χώραις ταύταις, μόνον ἐφόδιον αὐτὸς ἔχων τὴν ἐμπορικὴν του εὐφυΐαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντιστῇ, καὶ σήμερον μάτην θὰ ἀναζητήσητε ἐν τοῖς παραλίοις τῆς Συρίας ἀκμάζοντας ἐλληνικοὺς ἐμπορικοὺς οἴκους ἢ καὶ μέτριον ἐμπόριον διεξάγοντας. Ἡ ὑποχώρησις ἐγένετο καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν.

Ἐξ ἁλλου τὸ φιλαπόδημον τοῦ Ἑλλήνος, γνώρισμα τοῦ ἡμετέρου ἐθνικοῦ χαρακτῆρος ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων, τὸ ὅποιον, ὅπως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἐν τῇ πράξει ἐμφαίνεται, παρουσιάζει τὸ φαινόμενον βαθμιαίας ἐξαντλήσεως τοῦ ἐθνι-

κοῦ ὁργανισμοῦ, ἡδύνατο ὅχι μόνον ἐπικίνδυνον νὰ μὴ εἶναι ἀλλὰ καὶ τὰ μάλιστα εὐεργετικὸν διὰ τὴν ἡμετέραν φυλὴν. Πῶς; Ἐὰν τὸ μείζον ἢ τοῦλάχιστον μέγζ μέρος τῶν ἀποδημούντων ἐξήρχετο τῆς πατρίδος φέρον ὡς ἐφόδιον ἀρτίαν ἐθνικὴν ἐμπορικὴν μόρφωσιν. Τότε δὲν θὰ εἴχομεν ἐν τῇ ξένῃ ὁμάδας δυσσυντάκτων ἀποχειροβιῶτων διατρεχόντων τὸν κίνδυνον τῆς ἀπορροφήσεως ὑπὸ τοῦ ἰσχυροτέρου περιβάλλοντος, ἀλλὰ ὁργανισμοὺς ἰσχυροὺς ἀδιάρρηκτον διατηροῦντας τὴν μετὰ τοῦ ἔθνους συνοχὴν αὐτῶν καὶ μεταδιβάζοντας εἰς αὐτὸ δύνανται ὡς αἱ ρίζαι δένδρου πρὸς τὸν μεθ' οὗ συνέχονται κορμόν.

Δὲν βλάπτεται δὲ ἡ ἡμετέρα προγονικὴ δόξα ἐκ τῆς τροπῆς τῆς ἡμετέρας Ἐκπαιδύσεως ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον, νομίζω δὲ ὅτι οὐχὶ καλῶς μεταφέρονται αἱ ἐν Εὐρώπῃ περὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλλην. γλώσσης ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς Μέσης Ἐκπαιδύσεως συζητήσεις εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς. Διότι ἄλλην θέσιν καὶ σημασίαν ἔχει ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ γλῶσσα εἰς πρόγραμμα εὐρωπαϊκοῦ κλασσικοῦ ἢ κοῦ. Ἐκεῖ ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ἐντελὴς ξένη καὶ ἐπιτρέπεται ἄρα νὰ ἐξετασθῇ ἂν ἡ πρὸς σπουδὴν αὐτῆς θυσία τοῦ μαθητοῦ εἴνε ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐξ αὐτῆς ὠφέλειαν. Ἐν Ἑλληνικῷ ὅμως ἐκπαιδευτηρίῳ οἰοῦντο χαρκατῆρος καὶ ἀνέχουσιν αὐτῇ ἐν τῷ προσήκοντι πάντοτε μέτρον. Εἶναι διὰ τοῦτο εὐχῆς ἔργον οὐδὲ νὰ ἀπτόμεθα καὶ τοιούτων συζητήσεων, ἀλλὰ νὰ χωρῶμεν σταθερῶς πρὸς τὴν ἐν γένει πρακτικοποίησιν τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδύσεως προσαρμοζομένης αὐτὴν περισσότερο εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος, ἐὰν θελωμεν εἰς ταῦτα νὰ ἀνήκωμεν.

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἑδομάδα.

Ενεαίτιον νὰ ὀνομάζωμεν τοὺς δολοφονομένους ἐν ὀμάρ τ υ ρ α ς. Οἱ τοὶ ἐπραξαν ἀπλῶς τὸ καθῆκόν των. Ἐπὶ πέντε αἰῶνας ἡ ἱστορία τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀνέδειξε χιλιάδας τοιούτων. Ἀνθρωπίνως κλαίμεν, ἀλλ' εἴμαι βέβαιος ὅτι οὐκ ἐκλείψουσι σιταυῶται τῆς Ἐκκλησίας, καὶ πρέπει νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεόν. Ἡ ἐκκλησία θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀγωνιζομένη τὸν δίκαιον ἀγῶνά της.

Ἰωακείμ ὁ Γ'.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝΑΜΥΝΗΣ

Δωρεαὶ ὑπὲρ τῶν «Πατρίων».

Ὁ Δῆμος Κομνηνῶν Σάμου ἀπέστειλε τῇ Ἐταιρείᾳ ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τῶν Πατρίων δρ. 10.
Οἱ κ. κ. Σ. Χ. καὶ Σ. Κ. (Καβέλλας) δρ. 4.
Ὁ κ. Δημ. Βαλαούρης (Θ)νίκης δρ. 5.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Μ. Σ. Σ μ ὁ ρ η ν Βασ. Δ. Δ ο ν δ ῖ γ ο ν Ν. Α. Κ ε α ν
Παρακαλεῖσθε ν' ἀναγνώγητε τὴν σχετικὴν ἀγγελίαν περὶ φύλων καὶ τομῶν τῶν Πατρίων.—Ν. Δ. Φ ι λ α δ ε λ φ ε ι α ν Μ.
Χ.—Β ε ρ ν η ν. Ζ η τ η ῆ ν α.—Ν. Δ. Φ ι λ α δ ε λ φ ε ι α ν Μ.
μίσσης τοιαύτης ἐπιστολῆς δὲν ἐστάλησαν.—Κ. Χ. Χ α ν ι ᾱ. Κ ο
ρ ι σ σ α ν Ν. Τ. Ἀ ρ γ ο ς, Ν. Κ. Τ ε ρ γ ε σ τ η ν Δ.
Σ ι φ ο ν Γ. Σ. Π ρ ε β ε ζ α ν Κ. Π. Μ ά ν τ σ ε σ τ ε ρ.
Δ. Α. Β ο μ β α η ν, Ν. Δ. Ε. Θ ε σ σ ο ν Σ. Τ. Κ) π ο λ ι
—Ν. Κ. Β ο λ ο ν. Σ Κ. Π ὁ ρ γ ο ν. Ἐγένετο κατὰ τὴν πρᾶξιν κλησιν ὡμῶν.

Πάν ἔγγραφον πρὸς τὴν Ἐταιρείαν ἀπευθύνεται
Τῷ κ. Ἰωάνν. Μ. Δαμβέργῃ

Γεν. Γραμματεῖ τῆς Ἐταιρείας τῆς ὑπὲρ τῶν Πατρίων Ἀιωνία.
Ὁδὸς Νικηφόρου 3 Α.
Εἰς Ἀθήνας